

000123

මානව සම්පත් අතිවර්ධන ආයතනය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව
ශ්‍රී අධ්‍යාපනවේදී උපාධි පරීක්ෂණය - II කොටස - 2015/2016

(දෙවන සෙමෙස්තරය)

(පවත්වන ලද්දේ 2018 ජනි/ ජූලි)

BLE 207 (b) - පිරිවැයකරණය සහ විගණනය

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් :

- (1) ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සැපයිය යුතුයි.
- (2) කාලය පැය තුනයි. (03)
- (3) ගණක යන්ත්‍ර භාවිත කළ හැක.
- (4) මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න හතකින් (07) සහ පිටු හතරකින් (04) සමන්විත වේ.
- (5) පිළිතුරු පත්‍රයේ සියලුම පිටුවල විභාග අංකය යොදන්න.
- (6) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ යම් පිටුවක් හෝ කොටසක් පැහැදිලිව මුද්‍රණයවී නොතිබේ නම් කරුණාකර වහාම ඒ බව ශාලාධිපතිට දැනුම් දෙන්න.

01.

(අ)

භාණ්ඩ හෝ සේවා නිෂ්පාදන ආයතනයකට පිරිවැය ගිණුම්කරණය ආශ්‍රයෙන් සැපයෙන තොරතුරු කුමන ආකාරයෙන් වැදගත් වන්නේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ)

සුරංජීන් සමාගමේ පිරිවැය වාර්තා ආශ්‍රයෙන් පහත දැක්වෙන තොරතුරු සාරාංශ කර ඇත.

තොග වටිනාකම් :

අමුද්‍රව්‍ය තොගය	-	1/4/2017	85,000
අමුද්‍රව්‍ය තොගය	-	31/3/2018	93,500
නොනිම් වැඩ තොගය	-	1/4/2017	31,200
නොනිම් වැඩ තොගය	-	31/3/2018	27,800
නිම් තොගය	-	1/4/2017	52,600
නිම් තොගය	-	31/3/2018	43,100
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනුම්	-		79,300
සෘජු වැටුප්			56,400
වෙනත් සෘජු වියදම්			4,250
කම්හල් කුලී සහ වරිපනම්			6,000
කම්හල් විදුලිබලය			21,650
කම්හල් යන්ත්‍රසූත්‍රක්ෂය වීම්			18,000
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම් ප්‍රවාහන වියදම්			3,800
ප්‍රවාරණ වියදම්			5,100
බෙදාහැරීමේ ප්‍රවාහන වියදම්			2,750
කාර්යාල සේවක වැටුප්			16,800
කාර්යාල වියදම්			7,200
විකුණුම් සේවක වැටුප් සහ දීමනා			17,350
නොමිලේ බෙදාදුන් සාම්පල් පිරිවැය			1,800

ඉහත තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් : ප්‍රාථමික පිරිවැය, කම්හල් පිරිවැය, නිෂ්පාදන පිරිවැය වෙන වෙනම දැක්වෙන අයුරින් පිරිවැය පත්‍රයක් පිළියෙල කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

02.

(අ)

ඕනෑම නිෂ්පාදන ආයතනයක් සිය ආයතනය තුළ රඳවාගන්නා තොග පිළිබඳව මනා පාලනයක් පවත්වා ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න

(ලකුණු 10)

(ආ)

මුතුමාල සමාගමේ පිරිවැය වාර්තා ආශ්‍රයෙන් පහත දැක්වෙන පොදුකාර්ය පිරිවැය තොරතුරු සාරාංශ කොට ඇත.

කම්හල් බදුකුලී සහ වරිපනම්	රු.	12,000
කම්හල් විදුලිබලය		16,000
වක්‍ර වේතන		6,200
යන්ත්‍ර ක්ෂයවීම්		18,000
කම්හල් සේවක සහසාධන වියදම්		7,800

මෙම ආයතනය තුළ A, B සහ C නම් නිෂ්පාදන අංශ 3ක් ද, X සහ Y නම් සේවා අංශ 2ක්ද ක්‍රියාත්මක වන අතර, එම එකිනෙක අංශයට අදාළ වෙනත් තොරතුරු පහත පරිදි සාරාංශ කොට ඇත.

	දෙපාර්තමේන්තු				
	A	B	C	X	Y
භූමි ප්‍රමාණය වර්ග අඩි	500	250	500	250	500
යන්ත්‍ර වටිනාකම (රුපි.'000)	20	40	20	5	5
යන්ත්‍ර අග්ව බලය	50	40	20	10	10
සෘජු වේතන (රුපි.)	6,000	4,000	6,000	3,000	1,000
වැඩකල යන්ත්‍ර පැය	4,670	3,020	3,050	.....	.....

සේවා දෙපාර්තමේන්තු X සහ Y පහත පරිදි සිය සේවාවන් අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු වලට සපයනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

	A	B	C	X	Y
සේවා දෙපාර්තමේන්තු X	40%	30%	20%	.....	10%
සේවා දෙපාර්තමේන්තු Y	30%	30%	20%	20%	.....

ඉහත තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් :

- නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු A, B සහ C වල මුළු පොදුකාර්යය පිරිවැයද (සේවා දෙපාර්තමේන්තු පිරිවැයද ඇතුළුව)
- එකිනෙක නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුවේ යන්ත්‍ර භායන අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතයක්ද ගනන් බලන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

03. (අ) සුපිරි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි තුනක් අවසානයේ නිමි බවට පත්වේ. ඉන් පළමු ක්‍රියාවලියට අදාළ තොරතුරු පහත පරිදි සාරාංශ කොට ඇත. අමුද්‍රව්‍ය කිලෝ 1 ක් රු. 30/= බැගින් අමුද්‍රව්‍ය කිලෝ 1000 ක්‍රියාවලිය ආරම්භයේ යොදවා ඇත. මීට අමතරව මෙම ක්‍රියාවලියේ වැටුප් ලෙස රු. 6,000 සහ පොදු කාර්ය පිරිවැය ලෙස රු. 3,000/= දරා ඇත. ක්‍රියාවලියේ ආරක්ෂිත භානිය ඒකක 100කි. මෙම භානිය කිලෝවක් රු. 5/= බැගින් සුන්බුන් ලෙස විකුණා මුදල් ලබා ගෙන ඇත. ක්‍රියාවලියේ සත්‍ය නිෂ්පාදනය ඒකක 840 කි. පළමු ක්‍රියාවලි ගිණුම පිළියෙළ කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ) සීමිත කැලණි මගී ප්‍රවාහන සමාගම කොළඹ සිට හලාවත දක්වා මගී බස් රථ පහක් (05) ධාවනයේ යොදවා ඇත. බස් රථයක මගී ආසන සංඛ්‍යාව 50 වන අතර සාමාන්‍ය මගී ප්‍රවාහන ධාරිතාව ඉන් 80% පමණ වේ. සෑම බස් රථයක්ම දිනකට ගමන් වාර 2 බැගින් මසක් තුළ දින 25 ධාවනයේ යොදවා ඇත. 2018 ජුනි මාසයට අදාළව සාරාංශ කර ඇති ධාවන පිරිවැයේ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

රියදුරු සහ සහායක වේතන	රු.	240,000
කාර්යාල සේවක වැටුප්		50,000
ඉන්ධන සහ ලිහිසි තෙල්		470,000
අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු වියදම්		38,000
රක්ෂණ හා බස් රථ ගාල් කිරීමේ වියදම්		76,000
ක්ෂයවීම් (මාසයට අදාළ)		260,000
බැංකු ණය මත පොළී ගෙවීම්		80,000

ඉහත තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් මගී කිලෝමීටරයක ධාවන පිරිවැය ගණන් බලන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

04. (අ) “ඔබ පදිංචි ප්‍රදේශයේ සුභසාධක සංගමයේ භාණ්ඩාගාරික තනතුර ඔබගේ වැඩිමහල් සහෝදරයා දරන්නේ යැයිද, එහි වාර්ෂික ගිණුම් විගණනය කරවා ගැනීම සඳහා ඔබගේ නම මහසභා රැස්වීමේදී යෝජනාවී ඇති බවද උපකල්පනය කරන්න.”
මෙම විගණනය ඔබට භාරගත හැකිද යන්න විගණකයේ සුදුසුකම්, නුසුදුසුකම් හා ස්වාධීනත්වය යන කරුණු ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

(ආ) “ඔබ විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාරයේ වාර්ෂික ගණුදෙනු විගණනය කරවා ගැනීමට ඔබ අදහස් කළද, එය අනවශ්‍ය මුදල් නාස්තියක් ලෙස ඔබගේ කාලක්‍රමයා ප්‍රකාශ කරයි.”
විගණනයකින් අත්කරගත හැකි වාසි ආශ්‍රයෙන් විගණනයේ ඇති වැදගත්කම ඔහුට/ ඇයට පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

(ඇ) විගණකයෙකු ලෙස පත්වීමක් ලැබුවෙකුගේ අයිතිවාසිකම් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

05. (අ) මනාලෙස සංවිධානය වූ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයක, අභ්‍යන්තර වාර්තාවක හා අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රමයක ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ආ) ආයතනයක ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපාර කටයුතු පොදු වශයෙන් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි අභ්‍යන්තර පාලන ප්‍රශ්ණාවලියක ඇතුළත්විය යුතු ප්‍රධාන කරුණු කවරේද?

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

06. (අ) ගණුදෙනු සමනිරීක්ෂණය සඳහා විගණකව යොදාගත හැකි විවිධ සමනිරීක්ෂණ ක්‍රම කවරේද?

(ලකුණු 05)

(ආ) ණයට විකුණුම් ගණුදෙනුවක් සමනිරීක්ෂණය කරන ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(ඇ) වත්කම් සහ වගකීම් සත්‍යාපනය කිරීමේදී විගණක අවධානය යොමුකළ යුතු ප්‍රධාන අංශ කවරේද?

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

07. (අ) ශේෂපත්‍රයක දැක්වෙන මතු සඳහන් අයිතමයන් සත්‍යාපනය කරන ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- i. බදු දේපල
- ii. වෙළඳණය ගැතියෝ
- iii. දිගුකාලීන ණය
- iv. බැංකු අයිරාව

(ලකුණු 12)

(ආ) “ක්‍රමානුකූලව විගණන කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා විගණනය සැලසුම් කිරීම වැදගත් වුවද, එවැනි විගණන වැඩසටහන් නිසා විගණන සහායකයින් අපහසුතාවන්ට පත්වන අවස්ථාද ඇත.”

විගණන වැඩසටහනක වාසි සහ අවාසි දක්වමින් ඉහත ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

(මුළු ලකුණු 20)

*****